

Конгрес Українських Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 5 лютого 2008 року № 6 (222)

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

БАЛАДА ПРО ГЕРОЙСЬКИЙ ЧИН

Микола ПРИБЕРЕЖНИЙ,
"Нація і держава"

З нагоди 90-ї річниці подвигу київських юнаків, які біля станції Крути в буремному 1918 році вступили у смертельний двобій з більшовицькими військами, в Україні відбулася низка масових заходів і урочистостей, учасники яких пошанували мужність і стійкість юних героїв.

Відрадно, що на виконання Указу Президента України Віктора Ющенка про належне відзначення подвигу учасників крутянського бою, які стали на захист рідної землі, книговидавці підготували і випустили в світ літературу, приурочену до цієї події.

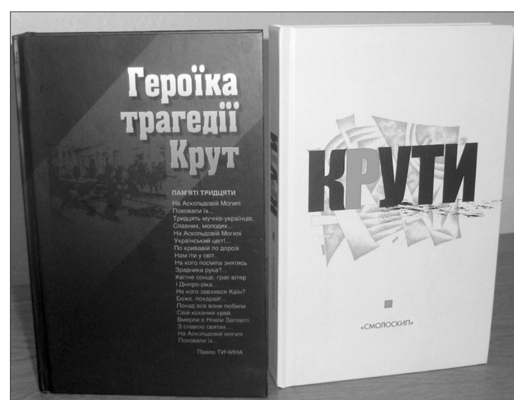
Зокрема, на вечорі, присвяченому пам'яті Героїв Крут, що пройшов у столичному Будинку вчителя, відбулася презентація книг "Крути" (підготовлена видавництвом "Смолоскип") та "Героїка трагедії Крут" (упорядник – професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка Володимир Сергійчук).

Відкрив вечір вступним словом директор видавництва "Смолоскип" Ростислав Семків.

Про геройський чин крутянців говорили голова видавництва "Смолоскип", упорядник книги "Крути" Осип Зінкевич, голова українського ПЕН-клубу Євген Сверстюк, народний депутат України Олесь Доній, відомий історик Володимир Сергійчук та інші.

Президент України Віктор ЮЩЕНКО серед учасників батально-історичного дійства "Бій під Крутами", що пройшло 2 лютого 2008 року на Чернігівщині

Виступаючі підкреслювали, що 29 січня 1918 року відбулася надзвичайно трагічна подія в українській історії – бій під Крутами. Уряд УНР, опинившись без війська, кинув на протистояння з російською армією, що йшла на Київ, кілька сотень погано озброєних українських студентів та гімназистів. Майже всі вони полягли у нерівному бою. Той бій отримав величезне символічне значення – і саме це намагалися розкрити упорядники вищезгаданих збірників. Їхній зміст склали історичні документи та статті, в яких розкривається хід та причини трагедії, художні твори, публіцистика різних часів. Найцінніша частина книг – спогади нечисленних учасників бою, яким вдалося вижити. Багато матеріалів, узятих із важкодоступних діаспорних видань, публікуються в Україні вперше.

Завершився вечір мистецькою частиною, підготовленою творчою групою під керівництвом Олени Голуб.

БУДЕ ОРДЕН СТЕПАНА БАНДЕРИ

Львівська обласна організація КУН пропонує впровадити у Рік Бандери орден за заслуги перед нацією ім. Степана Бандери. "Затвердження ордена – це прерогатива народних депутатів України, але наші юристи уже розробили концепцію цієї відзнаки та проект закону про внесення змін до закону про державні нагороди", – повідомив заступник Голови Конгресу Українських Націоналістів, голова ЛОО КУН Микола Пшевлоцький.

За його словами, орден імені С. Бандери вручатиметься усім, хто боровся за самостійну соборну Українську державу, незалежно від формувань і способу боротьби. Це можуть бути вояки УГА, армії УНР, Руху опору, УПА чи Закарпатської України. Орден має охопити всіх, хто боровся за Українську державу в 20–50-х роках у Східній, Центральній, Західній Україні, Закарпатті і т. ін.

"Це має бути нагорода, яка об'єднає націю. А Всеукраїнський конкурс на кращий ескізний проект Ордена, який ми плануємо оголосити у лютому–березні, – це популяризація самої ідеї", – заявив М. Пшевлоцький.

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

ДО ВИТОКІВ СТВОРЕННЯ ОУН

Степан ЛЕСІВ,
директор музею Степана Бандери

Головна причина нещастя нашої нації – брак націоналізму серед широкого загалу.
Микола Міхновський, 1905 р.

Складною виявилася ситуація на українських землях після невдалої спроби здобуття самостійності в період 1917–1920 рр. Значна частина України стала радянською, Галичина та Волинь перейшли до Польщі; Буковина та Бессарабія – до Румунії, а Закарпаття потрапило під владу Чехословаччини. По-різному розвивалося громадське життя українських об'єднань під новітніми чи то пак оновленими окупантами. Найрадикальніші з них творять вчорашні військовики, які хоча й повернулися до цивільного життя, але не хотіли миритись із втратою самостійності, за яку стільки віддано сил!

З метою збереження кадрів Українських збройних сил для подальшої боротьби за державність постає в кінці літа 1920 р. Українська Військова Організація, сформована старшинами Січових Стрільців, на чолі з полковником Євгеном Коновальцем.

Головними й визначальними принципами діяльності УВО можна вважати три головні ідеї, які пізніше увійшли в націоналістичну ідеологію:

– перша й головна з них є ідея нації чи національної свободи, під якою розуміємо суверенність і соборність народу як органічної спільноти;

– другою є ідея української визвольної політики, яка вимагає творення Української Самостійної Соборної Держави для нації, що поневолена. І здобуття проводити тільки власними силами: не шукати допомоги у наших ворогів і відкидати орієнтацію на чужі сили;

– третьою є ідея визвольної боротьби, яка означає, що організування боротьби в Україні мусить бути за будь-яких умов. Організовувати і вишколювати новітні бойові кадри, не чекаючи на те, що воля України прийде з ласки чужих держав.

Учасники Першого Конгресу Українських Націоналістів

У цей же час студентська молодь як на Західній Україні, так і у великих політичних центрах на еміграції (Чехословаччина, Австрія, Німеччина), активно об'єднується в молодіжні організації з яскраво вираженими націоналістичними засадами. Зокрема: ГУНМ – група української націоналістичної молоді, ОВКУГ – організація вищих класів українських гімназій, ГУДМ – група української державницької молоді. У листопаді 1925 року в Подєбрадах (Чехословаччина) постає суто політична націоналістична організація – Легія Українських Націоналістів (ЛУН). А в 1926 р. у Львові з рамени УВО постав Союз Української Націоналістичної Молоді (СУНМ), до якого увійшли всі групи націоналістичної молоді, що утворилися на Західній Україні.

Між цими організаціями була одностайність у ставленні до внутрішніх і зовнішніх проблем та до окупантів українських земель. Спільною ознакою їх усіх були: ідея соборності, державницькі традиції цієї доби та спільні ідеали в подальшій боротьбі за відновлення української державності.

Того ж року (1926) виходить у світ фундаментальний твір Дмитра Донцова "Націоналізм", в якому викладені всі головні філософські й ідейні постулати українського націоналізму. Ця праця стає класичною щодо розуміння суті націоналізму.

Закінчення на 7-й стор.

УКРАЇНА ВІДЗНАЧИЛА ДЕНЬ СОБОРНОСТИ

БУКОВИНА

Урочистості з нагоди 89-ї річниці Акта Злуки та 90-ї річниці утворення УНР провів блок національних сил Буковини, до якого увійшли КУН, УНР, НРУ, ВО "Свобода", "Собор" та інші.

До пам'ятника воякам Буковинського куреня були покладені вінки, здійснена хода вулицями міста з прапорами і козацькими піснями. Відбувся мітинг та покладання вінків до пам'ятника Т. Шевченку. Після цього учасники дійства утворили живий ланцюг, який рухався до філармонії, де продовжилися урочистості, які розпочалися виконанням хором греко-католицької церкви духовної пісні. Святі отці благословили та освятили дійство.

Під музику козацького маршу внесли прапори: державний, козацький, УПА, інших партій. Після виконання гімну України перед присутніми виступили керівники місцевих політичних партій.

Свою хорову майстерність продемонстрували козаки Луганського і Драчиневського куренів, гурти "Дзвін", "Отаман". Кілька пісень виконав артист філармонії Іван Дерда та хор "Томін Буковини".

Ведучий зачитав Універсал Соборності.

Хор та присутні у залі спільно виконали пісню "За Україну, за її волю".

М. КИСИЛЬОВА, м. Чернівці

КРИМ

Уперше за роки державности влада в Криму долучилася до відзначення Дня Соборности України. Напередодні свята представники КУН, УНП, інших партій і громадських організацій спільно з Представництвом Президента України в Криму узгодили план заходів та порядок їх проведення.

У Симферополі в Будинку офіцерів берегової оборони ВМС України пройшов урочистий вечір. Оркестр ВМС України виконав Державний гімн. Отець УГКЦ Віктор благословив усіх присутніх.

Перший заступник постійного Представника Президента України в Криму Є. Драп'ятий вручив подяки активістам громадських організацій та політичних партій, керівникам установ і військовим. Підсумком події був святковий концерт.

Урочистості проходили і біля пам'ятника Т. Шевченку. Керівники автономії і представники партій та громадських організацій поклали квіти до підніжжя пам'ятника. Молитву за Україну відслужили Єпископ Симферопольський і Кримський Климент (УПЦ КП) та отець Віктор (УГКЦ), після чого розпочався мітинг і концерт, організований силами дитячого гуртка "Світанок".

Василь ОВЧАРУК, голова КО КУН

ЛУГАНЩИНА

Цьогорічний День Соборности у Стаханові почався з урочистої наради за участю представників громадських організацій та політичних партій міста. Символічним знаком єднання присутніх стали зібрані докупи партійні прапорці під словами: "Щастя народу в свободі, міць держави – в народі!".

Керівник Стаханівської МО КУН Іван Фещук зачитав уривки з IV Універсалу, нагадав про роль Михайла Грушевського у розбудові української державності.

Учасники наради взяли участь у мітингу, що пройшов біля погруддя Тараса Шевченка. До пам'ятника було покладено квіти. Тут же було проведено молебен за Україну. Упродовж заходу майоріли державний, націоналістичний та помаранчевий прапори.

Того дня Іван Фещук побував також на урочистих заходах з нагоди Дня Соборности у Луганську. Він з гордістю зазначив, що проведення святкових заходів було те, що в обласному центрі він майже не почув російської мови, на відміну від Стаханова. Крім того, усі урочистості у Луганську супроводжувалися піснеми і танцювальними номерами.

Катерина СОПОВА, м. Стаханов, Луганська область. (фото автора)

Під час урочистого мітингу у Стаханові.

СІЧЕСЛАВЩИНА

У День Соборности України Січеславська (Дніпропетровська) обласна з Новомосковською та Синельниківською міськими організаціями КУН, до яких приєднались інші патріотичні партії й громадські організації, організували святкову ходу центральним проспектом Січеслава. Українські народні пісні, велика кількість прапорів, плакатів викликали зацікавлення перехожих. Біля пам'ятника Тарасові Шевченку разом з представниками Дніпропетровської обласної та міської адміністрації відбулося покладання квітів. Потім присутні були запрошені в театр ім. Т. Шевченка на святковий концерт. З вітальною промовою до них звернувся голова облдержадміністрації Віктор Бондар, який нагородив відзнаками та цінними подарунками знаних людей Дніпропетровщини, зокрема голову Дніпропетровської обласної організації КУН Миколу Хоменка.

Прес-служба ДОО КУН

ЧЕРНІГІВЩИНА

За українською традицією, кожна добра справа починається з молитви. На жаль, її не дотримується чернігівська влада. У День Злуки Українських Земель у нашому місті духовенство на свято не запросили. Виявилося також, що влада у нас не спроможна виголосити промову, або їм соромно, що досі не встановлено в Чернігові пам'ятника Соборности, або вже нема землі для цієї справи?

Через 15 хвилин після покладання квітів, біля каменя, встановленого патріотами Чернігова ще на початку 90-х років борцям, які поклали своє життя за волю України та її Соборність, стало порожньо – залишився лише невеликий гурт націоналістів. Здивовані таким ставленням місцевої влади до державного свята, розгорнувши державний прапор України та піднявши бойові червоно-чорні стяги, вони відбули службу, яку відправили священики УГКЦ на чолі з отцем Ігорем, та провели невеликий мітинг з урочистими промовами на честь знаменної дати.

Валерій РЯБЧЕНКО, Прес-КУН Чернігів

ВІННИЧЧИНА

У приміщенні обласного краєзнавчого музею відбулась XII звітно-виборна конференція Вінницької обласної організації Конгресу Українських Націоналістів.

У роботі звітно-виборної конференції взяли участь заступник Голови КУН Володимир Борейчук та пропагандивний референт КУН Руслан Єгоров.

Одноголосно на наступний термін головою Вінницької обласної організації КУН обрано Віталія Гусара. Затверджено Провід Вінницької ОО КУН, а також контрольну комісію.

В. Гусар вручив 28 членам обласної організації КУН Подяки Голови КУН Олексія Івченка за жертовну працю в Конгресі, боротьбу за утвердження Національної Ідеї в Українській Державі.

Прес-служба Вінницької ОО КУН

КИЇВ

З нагоди 90-ї річниці подвигу Героїв Крут у столичному Будинку вчителя пройшов урочистий вечір-реквієм.

Ініціаторами заходу виступили голова ради історико-культурного товариства "Героїв Крут", народний артист України Ярослав Гаврилюк, голова Всеукраїнського жіночого товариства імені Олени Теліги Лариса Ляхоцька, письменниця Олена Леонтович.

З благословенним словом до учасників вечора звернувся настоятель церкви святого Миколая, що на Аскольдовій могилі, отець Ігор.

КОРОТКО

Про геройський чин юних патріотів, їхній героїзм і самопожертву в ім'я України розповіли присутнім ведучі вечора Ада Ляхоцька та Мирослав Орлюк, а фольклорні ансамблі "Благовіст-2000", "Кросна", Ірина Зябченко та інші виконали художні твори.

КРИМ

29 січня у Симферополі вперше вшанували Героїв Крут. Представники церков Київського патріархату та УГКЦ відслужили молебень за невинно убієнних 90 років тому.

Від Кримської організації КУН В. Овчарук виголосив промову, в якій зазначив, що не маємо права забувати тих трагічних днів і жертв, які принесені за волю України. Відтак українці повинні докласти зусиль для об'єднання та відстоювання національних інтересів.

ТЕРНОПІЛЛЯ

Тернопільська обласна спілка політв'язнів і репресованих України звернулася до Президента України Віктора Ющенка, Голови Верховної Ради Арсенія Яценюка, Прем'єр-Міністра Юлії Тимошенко з відкритим листом, в якому наголошується на тому, що при розробці і затвердженні бюджету на 2008 рік було скривджено реабілітованих, яким залишили доплати до пенсії у сумі 9,96 грн. згідно зі ст. 1 Закону "Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні".

"Це люди, яких катували в застінках КДБ, засуджували на великі терміни покарання в таборах Сибіру і Заполяр'я на "будовах комунізму". Багато їх загинуло, а ті, хто повернувся, не підтримуються нашою державою," – зазначається в листі.

Ще менша доплата передбачена членам сімей збройного підпілля, – спецпоселенцям у сумі 4,98 грн., яких виселяли в Сибір або в Казахстан із рідних домівок, конфісковували їхні будівлі, запаси зерна, худобу, сільгоспінвентар, меблі і т. ін. Тим, хто повернувся в Україну, будинків не віддавали, а грошова компенсація за конфісковане майно – сміхотворна і в більшості випадків складає 112,5 грн.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

Хмельницька ОО КУН та Подільський полк Характерного козацтва відзначили подвиг Героїв-крутянців молодіжною смолоскипною ходою та мітингом пам'яті у Кам'янці-Подільську.

Понад 200 учасників під партійними прапорами Конгресу та Характерного козацтва пройшли центральними вулицями міста.

Завершилося дійство мітингом, на якому виступили голова секретаріату ОО КУН Олександр Симчишин, голова Подільського полку Характерного козацтва Андрій Попик та голова Кам'янець-Подільської МО КУН Євгенія Сохацька.

Учасники заходу прийняли звернення до Президента України Віктора Ющенка із пропозицією перенести День захисника Вітчизни на 29 січня і відзначати його як державне свято. До депутатів Кам'янець-Подільської міської ради направлено вимогу увічнити подвиг Героїв Крут у назві однієї з вулиць міста.

Прес-служба ХОО КУН

ЧЕРНІГІВЩИНА

Національно-демократичні партії, організації та громадськість Чернігова за ініціативи ОО КУН провели заходи з вшанування пам'яті Героїв Крут. Після Хресної ходи до могили нашого земляка, Героя Крут Миколи Лебедя, протоієрей УПЦ КП о. Євген (Орда) провів поминальний молебен. Виступаючі відзначили великий героїзм та відданість Україні, справжніх Патріотів своєї Батьківщини, полеглих у нерівному бою з більшовицькою навалою під Крутами.

Подвиг українських юнаків під Крутами, що своєю кров'ю окропили святу землю в боротьбі за волю України, навічно залишиться в історії як символ національної честі та гідности...

Ось тільки бере сумнів – чи "вичавить" з себе місцева влада рішення про перейменування однієї з вулиць Чернігова на ім'я Героїв Крут?

Віталій ЛОГІН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшеволоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценько Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

З ПЕРШИХ ВУСТ

НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ – ПОНАД УСЕ

Олексій Івченко підтримує бажання Юлії Тимошенко збільшити ціну транзиту газу

Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко оголосила про бажання переглянути нинішні газові угоди України з Росією. Зокрема, вона пропонує підвищити для росіян ціну на транзит газу українською територією. З цього приводу своїми думками ділиться колишній голова "Нафтогазу України", голова КУН Олексій ІВЧЕНКО.

– Думаю, що це правильно, – каже він. – Транзитна ставка не відповідає ціні на газ, що вдвічі піднята з 2006-го. Тоді 4 січня ми підписали угоду про вартість газу для України $95, а ставка для транзиту була встановлена на рівні $1,6 за прокачку тисячі кубометрів на 100 кілометрів. В угоді був пункт п'ятий про те, що жодна сторона не має права в односторонньому порядку переглядати ціни. Тож нашим наступникам нічого не треба було робити, лише отримувати газ по $95. Але ціна зростала двічі за уряду Януковича – до $130 і $180. А транзитну ставку не піднімали – нині вона $1,7. Якщо привести її у відповідність – то це має бути $2,2 – 2,3. Тому ініціатива Тимошенко продовжує те, що ми підписали 2006 року.

– Президент не підтримує підвищення цін на транзит. Чи може прем'єр самостійно це зробити?

– Нафтогазовий комплекс нині підпорядкований Кабінету Міністрів. Тому прем'єр може ініціювати будь-які переговори. Але з другого боку – Президент є гарантом безпеки держави, зокрема й енергетичної. Тому всі ці питання Віктор Ющенко має контролювати і втручатися в них. Потрібен компроміс.

– У зв'язку з арештом кримінального авторитета Семена Могилевича в Росії, якого пов'язують із РосУкрЕнерго, чи можливе усунення або зміна посередника в постачанні газу в Україну?

– Для цього потрібна згода Росії. Бо українська сторона не може сама цього зробити. Транзит середньоазійського газу "Газпром" на 10 років передав РосУкрЕнерго. У посередника інтерес – заробляти гроші. Із 2000 року таку роль грала "Ітера". Потім – ЄвралТрансГаз, зареєстрований в Угорщині.

– Фактично цю фірму контролював Могилевич?

– Не знаю, чия вона була, але зареєстрована в Угорщині (Могилевич у той час проживав там і мав громадянство цієї країни. – *ред.*). Потім 2004-го ЄвралТрансГаз замінили на РосУкрЕнерго.

– Це ж, практично, була та сама структура…

– У "Нафтогазі" є документи за 2004 рік. Підписані вони були ЄвралТрансГазом, "Нафтогазом України" та РосУкрЕнерго. Про те, що РосУкрЕнерго є правонаступницею усіх угод і зобов'язань ЄвралТрансГазу. Якщо нині змінювати посередника, то це знову – шило на мило. Я пропонував 2006 року, щоб були прямі контракти між "Нафтогазом" і "Газпромом" через створення спільної компанії.

– 17 січня на переговори до Москви нинішній голова "Нафтогазу" Олег Дубина їздив разом із власником "Ітери" Ігорем Макаровим…

– Можна припустити, що "Ітера" знову має намір зайняти місце посередника. Або буде компанія з іншою назвою, але тими ж людьми.

– Це – стара команда, з якою працювала Юлія Тимошенко ще за часів ЄЕСУ?

– Для України це нічого доброго не принесе.

– Юлія Тимошенко в Європі оголосила ініціативу побудувати газопровід "Білий потік" – із Каспійського моря через Грузію, Чорне море та Україну до ЄС. Чи реально це та скільки часу може зайняти?

– Ми прораховували його ще три роки тому. Це найвигідніший проект транспортування середньоазійського газу для Європи. Але політично російська сторона буде категорично проти і робитиме все, щоб цього будівництва не було. Бо це унезалежнення і для України, і для ЄС. Але якщо буде глобальна політична воля – і в ЄС, і в США, і в України – це можливо. За три роки його можна побудувати. Сама Україна цей проект політично не "потягне".

– Яка за розрахунками його пропускна здатність?

– Десь 50-60 мільярдів кубометрів газу на рік.

– Це практично половина того, що ми нині транспортуємо з Росії до Європи?

– Так. Сьогодні ми качаємо з Росії до ЄС близько 120 мільярдів.

Розмову вів Руслан КАВАЦЮК ("Газета по-українськи")

ПАМ'ЯТІ ДРУГА

Зі Стрия надійшла скорботна новина. Помер Йосиф КУШНІР.

Народився Йосиф Кушнір у 1939 році. Серед інших він стояв біля витоків створення Конгресу на Стрийщині, заснування Стрийської міської організації, був її головою. Та якби не його серце... Добре, велике, але, на жаль, нездорове.

Він був депутатом Стрийської міської ради, активістом Братства ОУН-УПА, Конгресу Українських Націоналістів. Без нього у Стрию не відбувалася жодна значна подія. Довголітня праця на медичній ниві теж залишила помітний слід вдячності у багатьох його пацієнтів. Він вболівав за українську справу, не терпів фальші, лукавства і байдужости. Мабуть, якби був ощадливішим до свого здоров'я, ще б творив. Та такі, як Йосиф Кушнір, себе не шкодують й іншим спокою не дають. Тож втрата є відчутною і непоправною.

Його доброзичлива, привітна усмішка, вроджена шляхетність, непідробний патріотизм завжди залишаться у нашій пам'яті, як невід'ємні штрихи його незабутнього портрета.

Вічна і світла пам'ять Вам, друже Йосифе.

Голова секретаріату І. ДАНИЛИХА, від Проводу ЛОО КУН

Днями глава Секретаріату Президента В. Балога звинуватив деяких представників НУНС у тому, що вони не виконують свої зобов'язання щодо створення єдиної партії на базі блоку. Відповідаючи на запитання, як просувається цей проект, він відповів: "Завмер у незручній позі. Прикро, але окремі горді лідери окремих поважних партій, які в присутності Президента підписалися за трансформацію блоку в єдину демократичну партію, після обрання до парламенту заявили з цього приводу про свою особливу думку".

"ЄДИНА ОБ'ЄДНАНА ПАРТІЯ":

СПОГАД ПРО МАЙБУТНЄ

Короткий екскурс в недавню історію, який би мав хоч дечому навчити окремих вітчизняних політиків

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ, "Нація і держава"

Як відомо, на початку липня минулого року лідери дев'яти політичних партій у присутності Президента В. Ющенка підписали Декларацію об'єднання демократичних сил. Фактично дев'ять партій із "помаранчевого" табору оголосили про готовність об'єднатися в потужну політичну організацію, яка запропонує суспільству нову ідеологію, ясні цілі та зрозумілі ціннісні орієнтири. У пресі навіть повідомлялося про наміри завершити процес створення єдиної партії до грудня 2007 року.

На парламентських виборах 30 вересня ці дев'ять партій разом із блоком Ю. Луценка "Народна самооборона" сформували блок НУНС.

У свою чергу, Конгрес Українських Націоналістів, відстоюючи державницькі ініціативи Президента, не підтримав ідеї утворення мега-партії, оскільки абсолютна більшість конгресівців доволі скептично поставилася до перспективи розчинення КУН у ліберально-центристському середовищі, котре складає більшість блоку НУНС. Також доволі проблематичною виглядала ймовірність порозуміння між окремими складовими майбутньої об'єднаної партії. Крім того, на думку керівництва Конгресу, ідея об'єднання була поспішною і юридично невмотивованою.

З часом стало зрозуміло, що Конгрес Українських Націоналістів прийняв правильне рішення. Ще не встигло висохнути чорнило на підписаній Декларації, як деякі її "підписанти" почали поспішно оприлюднювати свої думки, далеко не завжди солідарні з думками колег по майбутній об'єднаній партії.

Спершу голос подали від УНП. З'їзд цієї партії, хоча й підтримав об'єднавчу ініціативу, проте разом з тим проголосував за "додатковий пункт", згідно з яким "припинення діяльності УНП у зв'язку з приєднанням до інших партій вважається неможливим". Лідер УНП Ю. Костенко через місяць після виборів заявив, що для створення єдиної партії необхідно принаймні прийняти закон про політичні партії, а також визначитися з ідеологією майбутньої партії.

Натомість лідер НРУ Б. Тарасюк тоді ж повідомив, що єдина партія має формуватися на основі національно-демократичної ідеології.

Не приховував свого скепсису щодо перспективи об'єднання і лідер "Собору" А. Матвієнко.

Щоправда, лідер фракції НУНС В. Кириленко при цьому довго продовжував випромінювати оптимізм. "Ми докладемо всіх зусиль, щоб процес створення єдиної партії завершився до кінця року", – заявив він наприкінці жовтня. Через два тижні він уже змінив свій прогноз, повідомивши нову дату: весна 2008 року. А колега Кириленка Р. Зварич тоді ж публічно заявив, що, на його думку, "об'єднавчий з'їзд зі створення єдиної партії слід провести не пізніше квітня 2008 року".

Найбільше ж до реалізації записаного у липневій Декларації докладає зусиль глава президентського секретаріату В. Балога. Однак усі його намагання досягти хоч якогось результату досі залишаються безрезультатними. Більше того, нещодавно в пресі з'явилися повідомлення про загострення стосунків між Балогою та Кириленком, що аналітики пов'язують з боротьбою за фактичне лідерство в партії. Дійшло до того, що Б. Тарасюк навіть запропонував фракції звернутися до Президента з вимогою щодо звільнення Балоги з посади глави президентського секретаріату.

Тим часом ідея об'єднання ставала дедалі примарнішою.

У середині листопада про своє призупинення у процесі створення єдиної демократичної партії заявила частина блоку НУНС – а саме група "Народна самооборона".

Ближче до нового року з'явилися нові прогнози: про те, що на базі партій, котрі увійшли до блоку НУНС, буде створено три політичних сили: національ-консерватори (патріоти), ліберал-патріоти й соціал-популісти.

Тоді ж у вітчизняному політикумі знову на поверхню випливла ідея "Правиці". Якщо мені не зраджує пам'ять, така політична структура "створюється" у нас уже років дев'ять чи десять. Періодично її то кладуть під сукно, то знову дістають, струшуючи з неї пилюку. І завжди правофланговим створення такої структури у нас залишається лідер УНП Ю. Костенко. Цього разу до компанії УНП і НРУ, які також перебувають у процесі перманентного "зближення" вже кілька років, долучився "Собор". Принаймні, про це перед новим роком заявив його лідер А. Матвієнко. А Ю. Костенко навіть заявив про намір створення депутатської групи "Українська правиця". Однак інший учасник віртуальної "правиці" – лідер НРУ Б. Тарасюк – звинувативши Президента і його Секретаріат у тому, що саме з їхньої вини "партії – учасники блоку НУНС віддалилися від ідеї створення єдиної партії", чомусь відмовився зараховувати "Собор" до числа партій "правоцентристського спектру", які можуть об'єднатися.

У свою чергу, ще один фрагмент майбутньої "єдиної" партії – ХДС – вустами свого лідера В. Стретовича заявив по наміри ініціювати об'єднання усіх партій, "які сповідують християнські цінності". Тобто, вочевидь, дав зрозуміти, що "християн" не потрібно зараховувати ні до "патріотів", ні до "лібералів", ні до "соціал-популістів". У них – свій шлях до "храму".

Тим часом В. Балога не втомлюється вперто наполягати, щоб усі підписанти Декларації дотрималися заявлених намірів про створення єдиної партії, погрожуючи "вилученням з політичного поля". Незрозуміло, щоправда, хто ж залишиться на тому полі, якщо з нього вилучити тих, хто має "окрему" думку.

Також важко збагнути, яка об'єднувальна сила може звести всі ці структури докупи.

ГОВОРИТИ МОВОЮ СИЛИ

Микола БІЛИЙ

Ми говоримо з московством мовою роз'яснень, доведень, аргументації фактами, умовляннями, а ворог нас не чує, не хоче слухати і чути, немає в нього в тому потреби!

Ми досі не второпаємо, що в байці про вовка і ягня в образі вовка і його ставлення до ягняти передана правдива історія про ставлення нашого ворога до нас. Ми – як те ягня, що підійшло до потічка сьорбнути водички нижче від вовка за течією і вмовляло того вовка так само, як і ми вмовляємо свого ворога.

Але ж ворог як не визнавав, так і не визнає, що ми є і маємо бути зі своєю мовою, звичаями, традиціями, менталітетом на своїй давній етнічній землі. Не визнає і не погоджується, щоб ми були, – тому, що, будучи за генетикою мисливцем, розбійником і загарбником, набрався знань і сили за нашою ж допомогою, нахабно присвоїв собі нашу назву (ім'я), історію та, загарбавши нашу землю і поневоливши нас, не має іншого виходу, за його розумінням ситуації, як тільки винищити і асимілювати нас. Інакше, якщо ми є і будемо, нечуваний в історії людства факт тотального канібалізму стосовно цілої великої і древньої нації рано чи пізно буде досконало засвоєний народами світу. Це потягне відповідну реакцію і ставлення світу до молодої нації-людожера. А ця агресивна нація цього не хоче, бо світ сильніший за неї. Поїдати ж можна тільки слабшого. Саме тому розумніші і культурніші від нас, українців, нації, опинившись через недолугі вчинки з боку сильних держав вільного світу у зубах цієї нації, за наслідками Другої світової війни хутко зорієнтувалися і, вислизнувши в сприятливий момент з хижацьких зубів, негайно поспішили в коло вільних народів, об'єднаних за принципами взаємодопомоги, взаємного визнання і поваги в єдиний сильний кулак, що вже не по зубах нації-людожеру.

Наша нація на такий крок не спромоглася, бо в порівнянні з іншими є найбільш обезкровленою, "обезмовленою", "обезпам'ятеною", скаліченою, з'яничаризованою, до напівтрупа загризеною, напханою зсередини жадібними до чужої свіжої крови засланцями нації-агресора. А тому наша нація впала в стан коливання: іти напруженим шляхом в об'єднання вільних і гідних національних держав Європи чи безсило здатися і згинути в пазурах московського ведмедя після щасливого шансу визволитися, підтриманого усім світом. Не просто згинути, а знову, як і в минулому, з 1654 року починаючи, підживити ворога своєю кров'ю, своїм мозком, своїми роботящими руками, своїми родючими землями, багатими надрами і Чорним морем, додати ворогові сили і повісити знову смертельну загрозу над народами Європи і світу!

Якщо в добу Нової історії Росія, нахабно вкравши наше ім'я і присвоївши собі нашу велику історію, "ізловчілася" затінити нас від світу собою настільки, що світ майже забув і не знав про нас, то тепер світ уважно пильнує за нами: ми ще є, чи нас уже немає?!

Брати і сестри! Ми ще є! І маємо бути, бо світ не вибачить нам нашого небуття. Ми потрібні світові як найдревніша в ньому нація з традиціями плекання землі, хліба, любови, миру. А ворог наш не може збагнути, що настав час вибачитися за канібалізм і спокутувати свої гріхи. Тому він приречений.

І мова наша, і розмова наша з Москвою має бути їй зрозумілою, а вона здатна чути тільки мову сили. І це має бути мова гордих, незнищенних, тих, хто не боїться ні боротьби, ні смерти, тих, хто свою національну гідність ставить понад усе.

КУН У ДІЇ

Запорізький обласний Провід КУН звернувся з відкритим листом до Президента України Віктора Ющенка, Голови Верховної Ради України Арсенія Яценюка та Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко із зверненням, в якому висловив своє бачення щодо активізації діяльности в розбудові Незалежної Національної Української Держави та забезпечення її національної безпеки.

РОЗБУДОВУЮЧИ УКРАЇНУ, ДБАЙМО ПРО ЇЇ БЕЗПЕКУ

Василь ТИМЧИНА, голова ЗОО КУН

Верховній Раді України, на його думку, слід негайно прийняти новий закон про українську мову, щоб припинити мовну вакханалію антиукраїнськими елементами. Крім того, варто приступити до переатестації державних чиновників усіх рівнів на знання державної мови. Працівників, які ігнорують 10 статтю Конституції, необхідно звільняти з посад.

Запорізькі націоналісти пропонують керівникам держави забезпечити належну охорону кордонів, особливо східних, та припинити міграцію іноземців, контрабандних товарів і продуктів, а також відновити графу "національність" у паспорті.

Треба негайно поставити вимогу Росії про повернення незаконно загарбаного майна, землі та іншої нерухомости Чорноморським флотом Росії. Ставиться завдання вимагати від Росії графіка виводу з України своїх військово-морських сил, починаючи з 2008 року.

Міністерству юстиції рекомендовано переглянути реєстрацію антиукраїнських партій (таких, як КПУ, ПСПУ, Рускій блок, Кримське (Російське) козацтво, Слов'янська гвардія та інш.), громадських організацій і зняти їх з реєстрації. Необхідно притягувати до відповідальности осіб та ЗМІ, які публічно допускають антиукраїнські висловлювання та нешанобливе ставлення до Президента України.

Слід запровадити велике мито на ввезення в Україну російської друкованої продукції. Одночасно зменшити або повністю скасувати податкове навантаження на українську друковану продукцію (книги, журнали тощо).

Громадянство України слід надавати особам, які прожили в Україні не менше 10 років, за умови непорушення ними законів і Конституції України та складання ними іспиту з української мови.

Назріла потреба перевести всі навчальні заклади України на викладання українською мовою. Іноземні мови, в тому числі російська, повинні вивчатися як предмет.

Школи з викладанням російською мовою мають право на існування за рахунок фінансування Російською Федерацією.

Заборонити депутатам та державним чиновникам усіх рівнів виступати російською мовою на офіційних засіданнях згідно з рішенням Конституційного суду від 14 жовтня 2004 р.

Доцільно закріпити конституційно, що Президентом України може бути обраний тільки представник корінної нації, як це передбачено майже в усіх країнах світу.

У новому законі про вибори народних депутатів усіх рівнів переглянути квоту, залежно від кількости населення даної національности в Україні. Як відомо, у Верховній Раді V скликання етнічних українців було 37% при кількості українців близько 80%.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

КОНИК ДЛЯ "П'ЯТОЇ КОЛОНИ"

Хто з українців не чув про селище Опішня на Полтавщині? Знають про нього і далеко за межами нашого краю: столиця гончарного мистецтва славилася на цілий світ!

Не те сьогодні: жоден з трьох тутешніх гончарних заводів не випускає чудових тарілок та глечиків, які могли б давати державі валюту.

Занепало не тільки гончарство, а й сільське господарство. Немає тут жодної тваринницької ферми. Бур'янами позаростали поля. Закрито маслозавод, без роботи залишилися п'ять тисяч опішнянців. У пошуках роботи дехто з них втік аж у Португалію. Доходить і до пограбувань, про що свідчить доля розташованої в лісі дачі колишнього першого секретаря ЦК КПУ Петра Шелеста: сьогодні не залишилося від тих хоромів і сліду...

Як відомо, над Ворсклою є багаті поклади газу і нафти, треба проводити відповідні геолого-розвідувальні роботи, але й цим ніхто не займається.

Слабо працює опішнянська гідроелектростанція. Опішнянські сади вирубуються. Ставки й річки пересихають.

Зате все буйніше буяють моря бур'янів, в шумі яких можна почути глузливу сагу про те, як мудро керувала нами велика ленінська партія і як сьогодні вчорашні вірні ленінці прагнуть довершити справу свого геніального вождя – спершу перетворити Україну в пустелю, а потім заселити її племенем московитів.

Та люди Опішні вірять у краще майбутнє, сподіваючись, що вони зуміють виліпити такого коника, на якому втече з України вся промосковська "п'ята колона".

Іван КАССАЛА,
м. Камінь-Каширський на Волині

СИНДИКАТИ ЯК ОСНОВА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Вадим СОВА

Професійні спілки, що залишились у спадок від комуністичного режиму, завжди виконували декоративні функції.

З розвитком ринкових відносин та приватних підприємств не відбувається паралельного розвитку структур, що мають захищати найманих працівників.

Держава, крім випуску рекламних роликів із закликом не працювати без трудової книжки та інших подібних інсинуацій, нічого не робить. Націоналістичні організації припускаються старої помилки, якої припускались ще на початку XX століття: захист інтересів людей праці монополізують ліві партії промосковської ідеології. Доктор Дмитро Донцов, наш геніальний ідеолог, аналітик і провидець, заповідав не повторювати помилок і вчитися у друзів, ворогів та будь-кого, якщо це на користь справі. Якщо більшовики шляхом популістських гасел загнали робітництво, як і все населення імперії, в рабство східного типу, то приклад західних країн дає нам приклад побудови хай не ідеального, але розвинутого суспільства, в якому досягнуто високих стандартів життя і суспільної злагоди.

Зараз в особливо тяжкому стані перебувають працівники невеликих підприємств, сільськогосподарські та сезонні робітники, реалізатори на ринках і будівельники. Ці категорії людей, як правило, працюють на основі усної домовлености і повністю залежать від сваволі хазяїна: їм не доплачують, робочий день ненормований, в разі травматизму вони залишаються напризволяще. Хто, як не націоналісти, повинні стати на захист працюючих українців?!

Перейду до технології та послідовности роботи в цьому напрямку. Назви, імена є формоутворюючими поняттями. "Совковий" досвід дискредитував професійну спілку як поняття, отож потрібно називати нові робітничі об'єднання синдикатами, як пропонував творець теорії націократії Микола Сціборський. Синдикати стануть не зброєю протистояння і національного розколу, а засобом досягнення соціальної злагоди. За Сціборським, синдикати як добровільні об'єднання працюючих громадян – вантажників, митців, підприємців та геть усіх, хто захоче спільно захищати свої права, – стануть невід'ємною складовою держави.

Загальновідомо, що нині націоналізм в Україні перебуває в стані системної кризи на маргінесі політики, а це вже пряма загроза перспективам розвитку нації й самому існуванню українців. Лідерство націоналістів у справі захисту людей праці є тим другим диханням, котре поверне націоналізм у велику політику. Для цього треба дійсно хотіти допомогти своєму багатостраждальному народу у відстоюванні економічних інтересів через створення дієвих структур. Чекати європейської еволюції у взаємовідносинах робітника й роботодавця не маємо морального права, оскільки це: а) безстроково продовжує страждання трудового українського народу; б) посилює олігархічну диктатуру, що прийде до влади під солодкими популістськими гаслами, пограбує Україну до нитки і за сприяння зовнішніх антиукраїнських чинників принесе безліч нових страждань нашому й так багатостраждальному народу.

Отож треба діяти негайно: створювати на усіх рівнях організаційні групи, що допоможуть самоорганізуватися людям праці. Ці орггрупи повинні вести і координувати боротьбу за права працівників. Однак без всеукраїнського координаційного синдикату нічого не вийде, для його організації грошей треба небагато, варто лише запустити процес – за перших же успіхів надходитимуть гроші, які будуть акумулюватись у фонди й використовуватися для боротьби і поліпшення життя трудового українського народу.

Довготривалий шлях України до вступу в Світову організацію торгівлі, котрий розпочався ще 14 років тому, наразі, здається, завершується.

Як уже неодноразово було заявлено з боку українського керівництва, пакет документів щодо вступу України до СОТ 5 лютого буде внесено на розгляд у рамках засідання Генеральної Ради цієї організації.

Після схвалення Генеральною Радою Україна повинна буде ратифікувати ухвалене рішення не пізніше 4 липня 2008 року. Тільки після ратифікації, протягом тридцяти днів, Україна здобуде членство в СОТ.

Раніше Президент України В. Ющенко заявляв, що Україна після вступу до СОТ планує невідкладно почати переговори з ЄС щодо укладення угоди про зону вільної торгівлі. Українська влада називає вступ до СОТ одним з головних пріоритетів зовнішньоекономічної політики країни.

Петро КАЛИТА,
президент Української асоціації якості, почесний президент Міжнародної гільдії професіоналів якості, член Правління Європейської організації якості

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

УКРАЇНА І СОТ:
ДО УСПІХУ ЧЕРЕЗ ЯКІСТЬ, ДОСКОНАЛІСТЬ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ

Які мотиви вступу України до СОТ?

Найголовніша загальнонаціональна мета будь-якої держави – це підвищення економічного стану країни та поліпшення життя її громадян. Виходячи з цього, метою вступу України до СОТ має бути суттєве збільшення експорту вітчизняних товарів (послуг) та посилення захисту внутрішнього ринку, перш за все, від небезпечної та неякісної продукції, що, в свою чергу, повинно забезпечити створення в державі нових робочих місць, збільшення надходжень до державного бюджету, зростання інвестицій, подолання бідності, задоволення потреб споживачів тощо.

Що потрібно для вступу до СОТ?

Перш за все, привести своє законодавство у відповідність до чинних міжнародних норм та правил, що означає насамперед зняття штучних бар'єрів на шляху переміщення товарів і послуг до країни та спрощення доступу зарубіжних товарів і послуг на внутрішній ринок.

Можливі переваги та ризики від вступу України до СОТ

Розширення, після вступу до СОТ, присутности в Україні транснаціональних та інших передових зарубіжних компаній (які у багатьох випадках є світовими лідерами) може сприяти поширенню в країні загальносвітової культури бізнесу та якості. Через загострення конкурентної боротьби на українському ринку можна очікувати поліпшення якості товарів та послуг, що пропонуватимуться споживачам, при одночасному зростанні можливості вибору та зниженні цін. З іншого боку, українські підприємства, які виявляться конкурентоспроможними, зможуть отримати доступ до нових ринків збуту, зокрема через співпрацю з транснаціональними компаніями.

Ризики від вступу у СОТ пов'язані, перш за все, з низькою конкурентоспроможністю більшости українських підприємств і організацій. За цих умов значна кількість вітчизняних підприємств може зникнути, а їхнє місце займуть зарубіжні фірми.

Конкурентоспроможність – найголовніша проблема вступу до СОТ

Виходячи з цього, можна зробити висновок, що найголовнішою проблемою, від якої залежить успішність або неуспішність вступу до СОТ, є конкурентоспроможність держави та її основних складових – підприємств і організацій.

Конкурентоспроможність держави в цілому складається насамперед з конкурентоспроможности її підприємств. У свою чергу, конкурентоспроможність будь-якого підприємства спирається на два крила: зовнішні умови, у яких функціонує підприємство, і внутрішня досконалість самого підприємства, від якої безпосередньо залежить якість продукції (послуг).

Віддаючи належне першій складовій, треба визнати, що без другої складової також принципово неможливо досягти довгострокової конкурентоспроможности підприємств в умовах перенасиченого ринку та прогресуючої глобалізації.

Що ми маємо на сьогодні в Україні, і що робити?

Загальна культура бізнесу та культура якості в масштабах України залишаються на низькому рівні. Це стосується як безпосередньо підприємств, так і органів управління на державному та місцевих рівнях.

У найбільш загальному вигляді можна виділити три підходи до розв'язання в державі проблем якости, досконалости і конкурентоспроможности: мінімальний, середній і максимальний. Кожен з них потребує своїх рішень і дій, які поміж собою істотно відрізняються.

Мінімальний – передбачає забезпечення та підтвердження безпеки українських товарів і послуг.

Середній – крім умов, передбачених мінімальним рівнем, передбачає забезпечення та підтвердження також і якісних (споживацьких) характеристик українських товарів і послуг на рівні встановлених нормативних вимог.

Максимальний – крім умов, передбачених середнім рівнем, зорієнтований на перевищення вимог стандартів, досягнення та перевищення характеристик кращих зразків товарів і послуг, постійне вдосконалення підприємств і організацій.

Безпека – святий обов'язок держави і виробників

Забезпечити умови, за яких громадяни, їхнє майно та довкілля будуть захищені від небезпечних продуктів та послуг, – це святий обов'язок кожної держави і кожного виробника. Одночасно, бажання України вступити у СОТ та інтегруватися до ЄС викликає потребу встановлення державою обов'язкових вимог до продукції шляхом введення європейських директив щодо безпеки через технічні регламенти. Також необхідно створити вітчизняну систему підтвердження відповідності через нотифіковані органи, які би визнавалися у розвинених країнах. Ці завдання вирішуються засобами технічного регулювання і є державною регулюючою функцією.

Проблеми безпеки, що є першочерговими для розв'язання, потребують особливої уваги з боку державних установ і значних фінансових ресурсів. І саме на цих проблемах, у першу чергу, мають бути безпосередньо сконцентровані зусилля держави. Тут необхідно, перш за все:

– прискорити реформування державних систем стандартизації і сертифікації з дотриманням норм діючих законів України у цій сфері;

– активізувати діяльність з прийняття в Україні європейських директив щодо безпеки шляхом введення відповідних технічних регламентів;

– забезпечити систематичні дослідження фактів, наслідків і причин постачання небезпечної продукції (послуг) та розробку адекватних коригуючих і попереджуючих заходів.

Якість – на рівні державних стандартів

Середній рівень, додатково до розглянутого вище, передбачає встановлення та досягнення в державі необов'язкових вимог до якости продукції, а також до систем управління якістю, що згідно з міжнародною практикою та Законом України "Про стандартизацію" не підлягають державному регулюванню. Подібно до попереднього випадку, для вирішення цих проблем необхідно щонайменше:

– прискорити подальше практичне реформування державних систем стандартизації, підтвердження відповідности і акредитації відповідно до міжнародної практики та діючих законів України у цій сфері;

– активізувати діяльність з прийняття в Україні норм міжнародних стандартів шляхом гармонізації з ними Державних стандартів України (ДСТУ), що також потребує відповідного фінансового забезпечення;

– продовжити та прискорити практичне формування національної системи акредитації, яка би визнавалася в Європі і світі та забезпечувала міжнародне визнання українських сертифікатів;

– здійснити відповідні заходи з адміністративного реформування.

Такий підхід вже здатний забезпечити конкурентоспроможність вітчизняних продуктів і підприємств. Але ще тільки частково. Адже в умовах перенасиченого світового ринку і глобалізації у споживачів є можливість вибирати серед рівних, віддаючи перевагу кращим пропозиціям. Зокрема, пропозиціям від лідерів світового бізнесу, які після вступу України до СОТ отримають вільний доступ до ринку України і почнуть активніше його освоювати.

Перевищення стандартів і безперервне вдосконалення

У нашій державі протягом тривалого часу формувалася філософія, орієнтована на дотримання Державних стандартів України та підтвердження відповідности сертифікатами УкрСЕПРО, як умови, достатньої для забезпечення конкурентоспроможности. Насправді ж навіть для внутрішнього ринку, не говорячи вже про зовнішні, не достатньо лише дотримуватися ДСТУ. Відомо, що стандарти фіксують середні досягнення в певному напрямку, регламентують вже апробовані співтовариством норми і правила. Але для отримання конкурентних переваг необхідно пропонувати споживачам продукцію (товари, роботи, послуги), які перевищують пропозиції конкурентів. Тому в світі конкурентна боротьба точиться понад нормами, що встановлені стандартами.

Виходячи з цього, поруч з традиційним вдосконаленням діяльности зі стандартизації, сертифікації та акредитації, на перший план виходить необхідність переходу до розвитку української економіки на засадах постійних вдосконалень, прагнення і намагання досягати рівня якости як у відповідності до міжнародних стандартів, так і вище їхніх вимог.

У світовій практиці найбільш прогресивним і ефективним підходом, що зорієнтований на перевищення норм стандартів та постійне вдосконалення, є філософія та концепції загального (всеохоплюючого) управління якістю, які поширюються на всіх континентах вже протягом багатьох десятиліть і які не підлягають стандартизації і сертифікації, бо це передусім є процеси ініціативи і творчости.

У свою чергу, впровадження в країні цих концепцій і орієнтація реального сектора економіки на перевищення державних норм, та ще в масштабах країни, вимагає формування нової філософії бізнесу, докорінних змін у відношенні до проблем якості з боку керівників і персоналу як підприємств, так і органів влади, формування усвідомленого прагнення безперервно вдосконалювати менеджмент на засадах найсучаснішого світового досвіду. Для досягнення відчутних результатів необхідно забезпечити розкриття інтелектуального і творчого потенціалу держави, подальший розвиток руху за якість і досконалість "знизу" (за активного сприяння "зверху") шляхом залучення широких кіл науково-технічної громадськости до процесів постійних вдосконалень і поліпшень. Як це було, наприклад, в Японії і Німеччині, а сьогодні розвивається в Угорщині і Туреччині. І тут уже принципового значення набуває участь вітчизняних професійних неурядових структур у розгортанні та розвитку суспільного руху за якість і досконалість та побудова партнерських взаємовідносин між державою і громадськістю.

У сучасних умовах лише такий підхід може стати передумовою досягнення стійкої довготривалої конкурентоспроможности як окремих суб'єктів господарювання, так і всієї вітчизняної економіки, і одночасно – рушійною силою для соціально-економічного прориву нашої держави. Лише такий підхід прийнятний для України, яка готується до вступу у СОТ, євроінтеграції та прагне відчутного підвищення якости життя громадян.

Україна має стати лідером

Щоб досягти відчутного поліпшення життя і бути шанованою державою, Україна має стати однією із кращих серед країн Центральної і Східної Європи і, перш за все, у сфері якости, забезпечивши високий рівень досконалости своїх підприємств і організацій. А для цього Україні потрібно суттєво змінитися і намагатися стати своєрідною Японією в регіоні ЦСЄ.

І дуже важливо, щоб ці паростки нової української промислової та організаційної культури розгледіли, адекватно оцінили і підтримали вищі посадові особи держави. Щоб держава почала активно сприяти максимальному використанню і поширенню набутого вітчизняного досвіду, отриманих можливостей та завойованих переваг.

ОУН-УПА – ДЕРЖАВНЕ ВИЗНАННЯ

ПРАВДА ІСТОРІЇ

Діяльність УПА як найвища фаза розвитку Українського визвольного руху ХХ століття

В СБУ відбулися перші Громадські історичні слухання на тему: "Українська Повстанська Армія. Слід в історії". Ці слухання є спільним проектом Служби безпеки України та Українського інституту національної пам'яті. У заході взяли участь члени робочої групи істориків, створеної при СБУ для вивчення архівних документів, представники громадських організацій та засобів масової інформації.

Звертаючись до учасників слухань, в. о. Голови СБ України Валентин Наливайченко зазначив, що Служба безпеки України, розсекречуючи та упорядковуючи документи радянських органів держбезпеки, які зберігаються в її архіві, переслідує одну мету – встановлення, поширення і ствердження історичної правди про минуле українського народу, позбавлення від нашарувань, що спотворюють об'єктивну істину. Позиція Служби безпеки України добре відома: у питаннях, що стосуються політичних репресій, голодоморів, національних визвольних рухів, жодних таємниць бути не може, громадяни мають право знати історію власного народу. Також він наголосив на важливості співпраці української спецслужби з громадськими, неурядовими і правозахисними організаціями. Метою наших спільних зусиль має стати реабілітація як української історії загалом, так і повернення пам'яті про долю кожного українця.

Перед учасниками слухань з доповіддю про історію та діяльність Української Повстанської Армії, її місце і роль в українській та світовій історії виступив радник Голови СБУ, кандидат історичних наук Володимир В'ятрович. Доповідач зробив ретроспективу Українського визвольного руху, починаючи з 20-х років, – відчайдушного рейду Юрія Тютюнника зі своїми вояками, який робив спробу реваншу у боротьбі з окупантом, що захопив Україну. Його загони, які дістали назву Українська Повстанська Армія, прорвалися глибоко в радянський тил, намагаючись підняти повстання і таким чином відновити українську державність. Однак рейд виявився невдалим, – багато його учасників загинули, інші потрапили в полон і були розстріляні. Так уперше в українській історії прозвучала назва УПА.

"Відтоді абревіатура УПА залишається в епіцентрі баталій. Спочатку – справжніх, воєнних, коли в боротьбі за Україну зійшлися українці, росіяни, німці, поляки. Тепер – баталій словесних з майже таким самим національним складом учасників та майже такою самою метою, хіба що тепер мова йде не про територіальне, а про інформаційне панування," – зазначив В. В'ятрович.

Доповідач підкреслив, що інформаційна війна проти УПА почалася ще в далекі 1940-і. Вона була важливим доповненням до військових операцій її ворогів. Причому Німеччина в своїх листівках називала повстанську армію "московським утворенням", а радянська пропаганда на весь світ оголошувала її вояків колаборантами, "запроданцями Гітлера", "українсько-німецькими буржуазними націоналістами".

Перемога СРСР у Другій світовій війні дала йому можливість не тільки зосередити на боротьбі з УПА свої військові сили, а й помножити потуги власної пропаганди, спрямованої проти неї.

Результати цієї роботи в Україні досі даються взнаки. На теренах, де армія діяла довго й активно, народ давно уже визнав повстанців. Натомість на інших теренах України до УПА ставляться настороженo, навіть відверто вороже. Таке ставлення сформувалося не внаслідок спілкування з повстанцями, а під впливом цілеспрямованої радянської пропаганди.

Присутнім було представлено карту терену дій УПА у 1944 році на Волині та Поліссі, функціональну структуру УПА у 1945 році.

Щодо загальної чисельності учасників визвольного руху, то тут єдиними відомостями, якими володіють історики, є ті, що походять від карально-репресивних структур СРСР. За документами, що зберігаються в Галузевому державному архіві СБУ, протягом 1944–1952 років заарештовано 134 тис. осіб, розстріляно 153 тис., депортовано з України 203 тис. Отже, даючи кількісну характеристику українського визвольного руху 1940–1950 рр., можна стверджувати, що він охоплював близько півмільйона осіб, які в лавах ОУН та УПА або своєю матеріальною допомогою спричинилися до його розвитку. Хто ж були ці люди? Абсолютна більшість із них – це звичайні сільські жителі різного віку, які патріотично несли на собі основний тягар підтримки збройного руху.

Історик спробував дати відповідь на головне питання: чого досягнули повстанці у своїй боротьбі? Для цього варто ретельніше придивитися до завдань, які вони ставили перед собою.

Після нетривалого періоду 1943–1944 років, коли існували підстави сподіватися на повне виснаження у війні і СРСР, і Німеччини, керівники визвольного руху тверезо оцінювали власні бойові можливості, а тому не мали на меті досягти мілітарної перемоги над окупантами. Першорядним завданням для них був захист населення від репресій з боку окупаційних сил.

Як свідчать документальні джерела, другим і, мабуть, таки найважливішим завданням, яке ставив перед собою визвольний рух, була зміна свідомості українців, їхнє моральне та духовне виховання, яке мало підготувати суспільство до національної революції.

Українським повстанцям не вдалося скористатися плодами власної праці: в 1940–1950-х роках події світового масштабу не дали можливості такій революції відбутися. Проте, на думку історика, саме на теренах активної діяльності УПА наприкінці 1980-х років почався масовий національно-демократичний рух, який завершився відновленням незалежності України в 1991 році.

Безперечно, УПА – це своєрідний феномен у світовій історії. Водночас діяльність українських повстанців цілком вписується в рамки загальносвітового явища боротьби народів за свободу та державність, котре стало найпомітнішим історичним фактором другої половини ХХ століття, – завдяки йому політична карта світу протягом кількох десятиліть змінилася більше, ніж за декілька попередніх століть.

І саме в контексті загальносвітової боротьби поневолених націй розглядало свою діяльність керівництво Українського визвольного руху, про що яскраво свідчить його головне гасло: "Свобода народам! Свобода людині!".

З погляду української історії, УПА стала найвищою фазою розвитку Українського визвольного руху ХХ століття, логічним продовженням попередніх його етапів: національного відродження початку сторіччя, національної революції 1917–1920-х років, періоду підпільної збройної боротьби УВО та ОУН 1920–1930-х років. Пройшовши ці етапи, визвольний рух розвинувся із невеликої групи інтелектуалів та бійців, що налічувала десятки осіб, у масовий загальнонаціональний рух, у якому брали участь сотні тисяч людей.

Боротьба УПА стала основою для розвитку наступних етапів визвольного руху – дисидентського 1960–1980-х років, масового національно-демократичного руху кінця 1980-х початку 1990-х і, зрештою, завершальної події в цьому процесі – Акту проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року. Цей акт поставив крапку в справі існування колись могутнього Радянського Союзу і остаточно закріпив здобутки національно-демократичних революцій у Центрально-Східній Європі.

Рейд в Карпатах. Рік невідомий, можливо 1946–47 рр. П'ятий – Дмитро Ілюк-"Кичера", останній – Петро Мельник-"Хмара", інші невідомі.

Та незважаючи на це, армія досі залишається невизнаною у державі, поява якої стала можливою завдяки її жертовності.

З повідомленням у рамках Громадських історичних слухань виступив співробітник Архіву СБУ, кандидат історичних наук Олександр Іщук. Він розповів про завдання, покладені на Архів, щодо висвітлення тих сторінок історії України, які в радянський період подавалися винятково в негативному світлі.

Галузевий державний архів СБ України містить найбільшу колекцію документів з історії ОУН і УПА: десятки тисяч кримінальних справ на учасників підпілля, матеріали ОУН і УПА, розшукові матеріали органів НКВС-НКДБ-МДБ-КДБ УРСР. У грудні 2007 року при СБ України створено робочу групу істориків для активізації вивчення цих документів. "Незважаючи на те, що чимало матеріалів носять упереджений характер, більшість із них свідчить, що діяльність ОУН і УПА мала на меті головне завдання: здобуття Української самостійної соборної держави," – підкреслив співдоповідач.

Як розповів О. Іщук, масив документів про діяльність ОУН і УПА, який зберігається у фондах ГДА СБ України, можна умовно розділити на дві великі частини.

Перша – оригінальні документи ОУН і УПА, вилучені радянськими каральними органами у вбитих та заарештованих підпільників у 1939–1955 рр.

Найбільша їхня частина збереглася в унікальній архівній справі № 376 з фонду колекції друкованих видань. Цей збірник матеріалів був створений на початку 1960-х рр. співробітниками КДБ УРСР – колишніми учасниками боротьби з підпіллям. Тому матеріали добиралися зі знанням справи, добре систематизовані. Кожен том присвячений окремій темі з історії ОУН і УПА. Без перебільшення можна сказати, що ця справа є найбільшим зібранням архівних матеріалів ОУН і УПА в Україні.

Це інструкції, накази та інші розпорядження керівників ОУН і УПА, література та пропагандистські матеріали, видані у підпіллі, листівки ОУН і УПА, звіти підпілля та документи різних його ланок: Служби безпеки, Головного осередку пропаганди, молодіжних структур, відділів УПА тощо.

Другий масив – документи органів держбезпеки УРСР щодо розшуку учасників ОУН і УПА. Тут зібрані архівні кримінальні справи на учасників ОУН і УПА (як реабілітованих, так і нереабілітованих), накази керівництва МДБ СРСР, УРСР та обласних управлінь України щодо боротьби з "націоналістичним підпіллям", різноманітні звіти, статистика та оперативні матеріали органів державної безпеки УРСР про хід боротьби з ОУН і УПА в 1939–1941 та 1943–1955 рр. У справі також зберігаються фотографії учасників ОУН і УПА.

Крім архіву СБ України у Києві, архівні кримінальні справи на учасників ОУН і УПА зберігаються в обласних управліннях СБУ західних областей. Зокрема, в Тернопільській області їх понад 16 тисяч, у Львівській – понад 20 тисяч. Нині ГДА СБУ проводить систематизацію та опис цих масивів документів. Для активізації їх вивчення будуть залучатися місцеві історики та науковці.

Співробітники архіву беруть участь у поінформуванні громадськості про діяльність ОУН і УПА. Зокрема, матеріали СБ України використовуються для підготовки кількох томів документальної серії книг "Літопис УПА", яка на сьогодні є найбільшою збіркою про діяльність українського підпілля, а також у спільній українсько-польській серії книг "Польща та Україна у тридцятих-сорокових роках ХХ століття. Невідомі документи з архівів спеціальних служб".

У 2001 році Львівському історичному музею були передані копії фотокарток Р. Шухевича, його родини та довірених осіб для розміщення у музеї Головного командира УПА у с. Білогорща. У 2007 році видано двотомник "Роман Шухевич у документах радянських органів державної безпеки (1940–1950)", в листопаді 2007 року в Центральному офісі СБУ в Києві відкрито виставку, присвячену Герою України.

У жовтні 2007 року в музеї Великої Вітчизняної війни у Києві відкрилася виставка, присвячена постаті Ніла Хасевича ("Зота", члена ОУН, автора бофонів – своєрідних облігацій державної позики), де представлені оригінальні роботи митця з фондів ГДА СБ України.

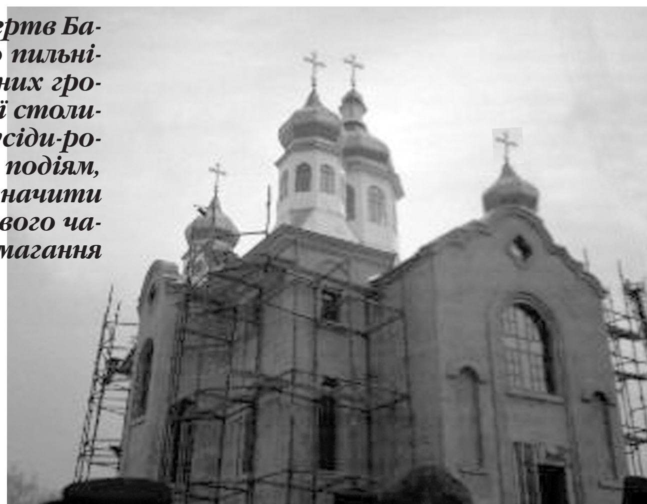
Наступні Громадські історичні слухання в Службі безпеки України на тему: "Звинувачення проти "Нахтігаль" – історична правда чи політичні технології" відбудуться в середу 6 лютого цього року.

Прес-центр СБ України

Наталка ПОКЛАД

МАЗЕПИНА ЦЕРКВА ЗАСЯЯЛА ХРЕСТАМИ

Що ближча дата поминання жертв Батуринської трагедії 1708 року, то пильніша увага всіх – і владців, і пересічних громадян – до колишньої гетьманської столиці. Зокрема, з огляду й на те, що сусіди-росіяни, на противагу українським подіям, збираються з великою помпою відзначити річницю Полтавської битви, яка свого часу перекреслила всі сподівання й змагання українців на незалежну державу.

"Нація і держава" вже писала про те, як із Божою опікою та фінансовою підтримкою наших українців з діаспори (США, Чикаго) навесні 2007-го в Батурині було куплено ділянку землі, і буквально за півроку там постала в стилі українського бароко чудова Покровська церква. До неї тепер прикуті погляди українців як нашої держави, так і з-поза її меж. І то не лише тому, що це буде храм Київського патріархату (в Чернігівській області таких лише два й капличка при лікарні), а й тому, що в ті далекі часи початку XVIII століття Покровська церква була сповідальнею гетьмана Івана Мазепи (стояла поза мурами фортеці) та уособлювала його найсокровенніші сподівання й думки. Недарма Роман Іваничук у своєму унікальному творі "Орда" назвав Покровську серцем України.

25 грудня 2007 року відбулось освячення її п'яти хрестів. На це дійство зійшлося багато батурян, прибув із Києва патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, приїхали гості з Чернігова, Бахмача, Сум тощо.

День видався похмурий, холодний, проте свято бриніло у кожного в очах.

Патріарх Філарет разом з іншими священиками – гостями отця Романа, настоятеля Святопокровської, відслужили у дворі нового храму урочистий молебень. Дівчатка в українській строях пошанували їх хлібом-сіллю.

Потім патріарх освятив хрести, і кожен присутній на дійстві мав рідкісну можливість особисто віддати їм шану.

І ось – найурочистіший момент: під спів кліру "Хресту Твоєму поклоняємось, Владико" один за одним хрести здіймаються у височінь, починаючи нову дорогу Святопокровської (а може, й України?). У багатьох людей на очах сльози розчулення. Кожному встановленому хресту салютує залпом козацька гармата.

І тут сталося диво: де й поділися важкі темні хмари, і всі раптом зауважили, що вгорі на блискучій голубіні неба сяє зовсім не скупе зимове сонце! Може, це знак усім нам?

До присутніх звернувся голова Чернігівської облдержадміністрації Володимир Хоменко: "Ми повертаємось до того коріння, яке тримає нашу націю, і освячення хрестів Святопокровської – непересічна подія. Ми йдемо праведним шляхом, і я дякую Богові та долі, що маю змогу це перейти...".

Отже, чекаємо літа, аби завершилося будівництво святині.

До слова: нещодавно Батуринський заповідник кинув клич до всієї громади зібрати кошти і, нарешті, звести в колишній гетьманській столиці пам'ятник Іванові Мазепі. Дивно, що румуни на своїй землі, яка прийняла прах гетьмана, вже пошанували нашого провідника, а ми досі не можемо. Українське козацтво готується увічнити образ Мазепи в містечку Коломак (Харківська область). Давно пора подумати про це й Києву.

ДО ВИТОКІВ СТВОРЕННЯ ОУН

Наймолодшим організованим загалом були учні гімназій, світогляд і характер яких вишколювався у Пласті. Ця організація мала безпосередній зв'язок з керівництвом УВО, своїм внутрішнім змістом, одностроями, військовими вправами, вшануванням пам'яти українських вояків, що віддали життя в боях за державність, виховувала і допомагала зробити перші кроки молоді, котра свідомо ставала на шлях підпільної боротьби, в якій формувалися тверді характери, повні самопосвяти і самовідречення в ім'я ідеї визволення України. Як сказав про цю молодь наш земляк з Калущини Микола Климишин: "Це щось найкраще, що виплекало людство. Вони найкраще розуміють це місце зі Святого Письма: "Немає більшої любови, як життя своє віддати за друзів своїх".

Ось у такій атмосфері виростали ті, хто формував нове покоління, яке невдовзі стане ядром новітньої організації, котра на довгий час буде найвпливовішою на значній частині українських земель.

> *Як не буде в нас сили, не осягнемо нічого, хоч би як все найкраще для нас не складалося. Якжеж будемо мати силу, тоді вийдемо побідно з найгіршого лихоліття і здобудемо все, що нам треба.*
>
> *З думок Євгена КОНОВАЛЬЦЯ.*

Сумною звісткою для української громади стало вбивство більшовицьким агентом в Парижі Головного Отамана Симона Петлюри 25 травня 1926 року. Але водночас ця смерть стала поштовхом до об'єднання та створення суцільного фронту визвольних змагань з одним політичним центром. 12 липня 1927 року у висліді спільних зустрічей і нарад створено Союз Організацій Українських Націоналістів, а з 3 до 7 листопада того ж року в Берліні відбувається І конференція націоналістичних організацій, на якій обрано тимчасовий Провід Українських Націоналістів.

Є. КОНОВАЛЕЦЬ

II конференція націоналістичних організацій проходить 8–9 квітня 1928 року. Головними завданнями конференції було підготування І Конгресу Українських Націоналістів, окреслення загальних організаційних моментів, визначення часу проведення Конгресу та кількісного складу делегацій.

Д. ДОНЦОВ

Усіма організаціями, учасницями Конгресу, одностайно підтримано кандидатуру полк. Євгена Коновальця на становище Голови Проводу ОУН. Ця постать уособлювала в собі рівночасно державного мужа і вояка-фронтовика, невтомного борця-підпільника і далекоглядного політика. Його висловлювання та конкретні справи свідчили досить красномовно. Зокрема, на початку 1919 р. він говорив: "З утратою наддніпрянської бази Галичина буде втрачена для українців навіть і тоді, коли галицькі війська відберуть Львів, тому що поміж Польщею і більшовицькою Росією сама Галичина ніяк втриматися не зможе". Залишився з армією УНР до кінця, зберігши вірність ідеям державности і соборницьким устремлінням. Рішуче реформував УВО, спираючи її підпільно-революційну боротьбу на соборницьку базу.

На Конгрес, який проходив у Відні, з Краю від УВО були покликані сотник Євген Зиблікевич і Ярослав Барановський, від СУНМ – Богдан Кравців (перебував у в'язниці), Степан Охримович і Степан Ленкавський (автор "Декалогу").

Конгрес відбувся в готелі, в якому проживали всі учасники, і тривав з 28 січня до 3 лютого 1929 року. На ньому обрано Провід Українських Націоналістів (ПУН) у складі 9 осіб на чолі з Євгеном Коновальцем, прийнято статут організації. Своїми постановами Конгрес визначив загальні засади ідеології українського націоналізму; в питаннях державного будівництва накреслено перспективний образ державного і суспільного устрою України.

Була проголошена головна мета організації – встановлення незалежної соборної держави на всій українській етнічній території. Ця мета повинна осягнутись через національну революцію. Економіка держави передбачалась як поєднання приватної, націоналізованої і кооперативної форм власности.

Сьомого дня нарад, 3 лютого 1929 року, після ухвалення установ та внутрішнього устрою організації полковник Є. Коновалець провів урочисту присягу учасників Конгресу на національний стяг і тризуб. У цей час ОУН формально нараховувала 28 членів, за кількістю учасників Конгресу.

М. МІХНОВСЬКИЙ

А вже через 10 років своєї діяльности, станом на 1939 р., лави ОУН налічували близько 20 тисяч чоловік, і це в більшості були студенти і молодь. Проте впливи ОУН значно перевищували кількість її членів. Властивий організації дух самовідданости, що доходив до фанатичної самопосвяти націоналістичній справі, сповідувала значна частина тогочасної молоді. Сміливо можна твердити, що ідеологія ОУН сформувала політичний світогляд цілого покоління західних українців.

"Здобудеш українську державу або згинеш у боротьбі за неї". Це не було порожнє гасло, а життєвий девіз десятків тисяч молодих патріотів, які своїм героїчним життям і часто смертю ствердили, що за словами йде дія. Окрім цього, вони знали, за що борються і вмирають. Українська Самостійна Соборна Держава – це ідеал, який ні на що не проміняється. Це вже були не люди 1917-го року, котрі на кожному з'їзді сперечалися, за що їм боротися, яким способом, з ким і проти кого виступати.

Націоналісти своєю незламною поставою перебороли страх перед терором окупанта. Романтизм підпільної боротьби, патріотизм і плекання лицарського духу, героїзму допомогли їм створити в Україні особливий тип борця за волю, який не має страху ні перед чим. Навіть перед смертю! "Одного тільки жаль – що не зможемо ще раз загинути за Україну", – перед стратою заявили Д. Данилишин і В. Білас. Але на звуки дзвонів, що тужливо звучали у день страти в усій Галичині, відгукнулася молодь української землі, й під прапори ОУН стали десятки тисяч нових борців за волю. Це був час найбільшого припливу молодого покоління в організацію.

На час німецько-польської війни тільки з польських тюрем вийшло близько 15 тисяч українських політичних в'язнів. ОУН була в найвищому силовому стані. І незабаром цей людський потенціал розпочне криваву і жертовну боротьбу за утвердження своєї державности в час зудару "червоного" і "коричневого" режимів.

Степан ЛЕСІВ,
директор музею Степана Бандери

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

ЧЕСНЕ СЛОВО

КОМУНІЗМ ІЗ СЕРЕДИНИ

Олег ШАГАН, "Нація і держава"

Нерідко на шпальтах "Нації і держави" публікуються відгуки на спогади людей, які багато пережили, а відтак діляться пережитим із сучасним читачем, привідкриваючи нам напрочуд важливі сторінки української історії. Ті сторінки, про котрі ми конче мусимо знати, бо вони значною мірою є визначальними для нашої національної пам'яті й для нашого національного самоусвідомлення. Зазвичай це спогади колишніх совєцьких політв'язнів, борців за волю України. Одначе досі мені якось не потрапляли до рук мемуари інших людей – тих, котрі (бодай певний час) були, як то кажуть, "по той бік барикад". Маю на оці, звісно, не "совєцьких воєначальників" чи "лідерів партії і держави", а людей таки "звичайних", які в часи совєтчини працювали, так би мовити, "в апараті" й знають про той "апарат" чимало важливого й цінного, котре нам так само слід було би знати для об'єктивного сприйняття історії.

І ось – книжка Володимира Дем'яненка "Покаяння" з підзаголовком "Сповідь колишнього партапаратника"! Завважимо одразу: свою нетривалу "партійну кар'єру" шановний автор пережив у кінці 1960-х і на початках 1970-х, себто в часи відносно "мирні". Тож про жодну особисту його причетність до страшних злочинів комуністичної системи проти українського народу не може бути й мови, а відтак і визначення "по той бік барикад" у цьому випадку вельми умовне. Мало того: як чесна людина, котра значною мірою випадково втрапила в "жорна системи" і залишалася й у них чесною людиною, – він там недовго й пропрацював, знайшовши відтак себе на благородній освітянській ниві. Однак через це його спогади важливі й цікаві для нас тим паче – адже вони оповідають нам правду.

"Я впевнений: комуністична еліта зарахує мою книгу до розряду "сатанинських". Але це мене не обходить... Живу надією, що чимало моїх однопартійців, товаришів по духу, приєднають свої покаянні голоси до мого. Бо всі ми намагалися бути в авангарді нового життя, за якого забулися б минулі, винятково складні для українського народу часи, але жорстоко помилилися у виборі опори", – пише автор.

Які ж саме суттєві сторінки історії він нам привідкриває? Це дуже влучно формулює у своєму відгуку читачка Варвара Коваленко з села Погребів Броварського району Київської області: "Порожня балаканина (аби про що-небудь) на партійних зборах, постійні підтасовки результатів праці більшості сільськогосподарських колективів, нехтування проблемами техніки безпеки керівництвом промислових підприємств – уся ця оголена правда аж ніяк не сприймалася вчорашнім журналістом. Не міг він залишатися в позиції стороннього спостерігача проявів такої вакханалії. Час від часу викривав тих, хто їх породжував. Досить скоро новачкові вказали на двері".

Як бачимо, книжка Володимира Дем'яненка важлива й цінна для нас насамперед тим, що він фактично оповідає нам про справжні причини самознищення "керівної і спрямовуючої". Адже все, що тримається на брехні, не має майбутнього! А комуністична партія протягом усього періоду свого існування саме на брехні й трималася, відторгуючи від себе все живе й чесне.

"Перебуваючи у більшовицькій вовчій зграї (я не зараховую сюди простих комуністів-трудівників, яким відводилася у тій жахливій системі скромна роль статистів), мені вистачило волі й мужності втриматися, аби не завити з нею в унісон", – завважує автор. Ми ж завважимо, що його спогади напрочуд суттєво сприяють суспільному очищенню.

ПЕРЕЖИТЕ

"А МИ НЕ СКОРИЛИСЯ..."

Святослав КОСТЕЛЬНИК,
"Нація і держава"

Безцінне значення спогадів – вони є не лише "реконструкцією історії", що саме собою напрочуд важливо, бо проливає світло на те, хто ми, звідки походимо, як боролися і що звершували; одначе не менш важливо й те, що вони – приклад. Так, саме той живий приклад, котрого нині так потребує наша молодь. Приклад того, як жили наші батьки, дідусі й бабусі, прадідусі й прабабусі, а головне – чим жили, про що мріяли і як утілювали в життя свої мрії. Найперше – велику мрію українського народу про Українську Державність. Щоб утілити цю мрію, їм довелося пройти крізь усі дев'ять кіл пекла – не Дантових, а сталінських!

Рік тому "Нація і держава" публікувала відгук на книжку Ірини (Орисі) Матешук-Грицини "Олеська земля – земля героїв", де оповідалося про борців за Україну з міста Олеська та села Теребежів, що на Львівщині, звідки родом шановна авторка. "Це страшна правда, але без її усвідомлення, як і без усвідомлення такої ж страшної правди з кожного українського міста і села, з кожного українського роду й родини, неможливо рухатися далі. Адже справа, за великим рахунком, не в минулому, а в майбутньому, котре – хоч як крути – саме з минулого й постає", – завважували ми тоді. І ось у редакцію надійшла нова книжка пані Орисі "А ми не скорилися...", в якій вона продовжує оповідь про пережите, про своє покоління, про боротьбу. Цього разу – починаючи про свою особисту боротьбу, а відтак, узагальнюючи, – про боротьбу львівської молоді.

Недарма ж бо книжка присвячена учасникам українського молодіжного підпілля – саме про молодих людей, чиє життя було лише на порозі становлення, але висока місія боротьби за долю рідної нації не оминала їх, і вони органічно знаходили своє важливе місце в цій боротьбі, й мовиться в книжці. Доля самої авторки тут напрочуд показова – ще будучи ученицею восьмого класу, вона виконує таємні завдання ОУН і 1945 року стає членом Організації й розповсюджує в окупованому совєтами Львові листівки, розвішує в людних місцях антикомуністичні плакати, збирає й передає для повстанців медикаменти й речі першої необхідності.

Напрочуд важливе в книжці пані Матешук-Грицини те, що вона, оповідаючи про власну долю, водночас подає свого роду "гендерний портрет" свого покоління, оповідаючи про вкрай важливу місію тогочасної юні, насамперед дівчат, які нарівні з дорослими і чоловіками мужньо зносили всі труднощі боротьби, а відтак і всі страшні муки "покарання" за цю героїчну боротьбу. Щонайтепліші слова знаходить пані Орися, оповідаючи про своїх "колежанок", зокрема й про знамениту підпільницю Катерину Зарицьку.

Хочеться сподіватися, що шановна авторка продовжить свою оповідь – і вже невдовзі ми читатимемо нові її книжки. Тож подякуємо пані Матешук-Грицині за ту важливу справу, яку вона робить своїми спогадами, і попросимо її надалі трішки більше уваги приділяти деталям – отим, на перший погляд, нібито "дрібничкам" про побут, життя, характери людей, які зберегла її пам'ять. Такі речі дуже важливі для нас, насамперед для сучасного юного читача, якому дуже важливо детально "побачити" той дуже важкий, але ж героїчний час.

ВІД АВТОРА

ТРУБА РОСІЇ

"Ґазпром – нова зброя Росії". Так зветься книга незалежних російських журналістів Валерія Панюшкіна та Міхаїла Зигаря, яка щойно вийшла в Німеччині, а київське видавництво "Факт" готує її до друку в українському перекладі (виконав цей переклад наш кореспондент Іван Андрусяк).

Пропонуємо фрагмент цієї книги нашим читачам.

Газ, що видобувається в Росії й обігріває півсвіту, завжди був зброєю, притому небезпечною. Одразу після Другої світової війни, коли в Радянському Союзі взялися будувати перший газопровід Саратов-Москва, справу цю доручили Воєнстрою, який очолював Лаврєнтій Берія. Газопровід будували військовополонені, в основному німці.

Потім Сталін помер, Берію розстріляли, і Нікіта Хрущов, однією рукою благословляючи зведення Берлінської стіни, іншою намагався підкорити Європу за допомогою радянського газу. І цей газ прорвався в Європу, коли канцлер ФРН Віллі Брандт і Лєонід Брежнєв підписали легендарну угоду "газ-труби", згідно з якою Німеччина взялася поставляти Радянському Союзові труби великого діаметру, а Ruhrgas – закуповувати радянський газ. О 13 годині 15 хвилин 1 жовтня 1973 року газ із СРСР уперше пішов у Європу.

Американці тривалий час наполегливо відмовляли Віллі Брандта від домовленостей із Радянським Союзом. Уже в 1980 держсекретар США Шульц прилітав у Бонн, щоб іще раз спробувати переконати керівництво ФРН не будувати газопроводу. Американці побоювалися, що у випадку воєнних дій росіяни зможуть заправляти свої танки просто з газопроводів і по своїх трубах за лічені дні захопити всю Європу.

За десяток років російські танки пішли з Європи. А труби залишилися. І страх теж.

Але газу, хоч як це дивно, бояться й у Росії, причому навіть у самому Ґазпромі. Ветерани корпорації розповідають, що видобуток газу завжди вважався в них найважчою, найбільш невдячною справою. Тому Ґазпром не обмежує діяльність лише газом. Газом тепер овіяні й футбольні клуби, і електроенергетичні підприємства, і газети, і телеканали, й пенсійні фонди, і страхові компанії, і банки, й авіакомпанії.

Одне слово, логотип Ґазпрому закономірно перетворюється на історію Росії. Ми поглянули на Росію крізь ґазпромовську трубу – і побачили Росію в трубі. Дивну Росію, створену Берією і Хрущовим, яка ще пам'ятає Сталіна. Країну, чия політика, культура, економіка й соціальне життя наповнені газом. Країну, що посідає перше місце за експортом газу у світі, але сама газифікована лише на 50%.

Ми поглянули на країну крізь звивисту ґазпромовську трубу і розуміли, що якби ця труба на котрійсь ділянці своєї історії повернула інакше, ми жили б зараз в іншій країні.

– Невже ви не розумієте, що триває війна? Третя світова, – казав нам топ-менеджер Ґазпрому, керівник приналежного йому телеканалу НТВ.

– Енергетична? – запитували ми.

– Ідеологічна, – відповів він.

І нам ставало зрозуміло, що по трубах шириться не лише газ, а й ідеологія. А ідеологія, якщо загнати її в трубу, справді горить, вибухає і душить.

Одначе Ґазпром не хороший і не поганий, як не може бути хороший або поганий автомат Калашнікова або револьвер Кольта. Зброєю можна вбивати й залякувати, а можна і захищати, й оберігати. Моральний сенс зброї залежить зовсім не від того, як вона влаштована, а від того, в чиїх вона руках.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор
Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна